

Паредялата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 1-70 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 33 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подляне число по 16 сот.

РУСЛАН

«Вареш ми очі і душу ми вареш: а не вольнеш милости і віри не вольнеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділь і руских свят
в 5½ год. пополудні.

Реданція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбрового (Хорунчини). Екс-
педиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи авортає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесеня по
30 с. від стрічки.

Польска справа в прускім соймі.

(+) В прускім соймі внесено пропозицію, яка є лише виконанєм обіцянки гр. Більова, яку він заповів на засіданю посольської палати з 13. січня с. р. при обговорі відомих вжесеньских подій, викладаючи наміри пруского правительства що-до польської політики. Що-до форми вяже ся та пропозиція з колонізаційним законом з 1886. і його доповненєм з 1896. р. тим, що фонд для поселюваня німецьких селянських родин удержує ся, але підвищує ся о дальших 150 мільонів марок. З приведених в 1896. р. 200 мільонів не зужито доси ще 56 мільонів. Колиж пруске правительство мимо того на цілі колонізаційні призначає нових 150 мільонів, то з сего виходить ясно, що колонізаційна політика не такою ходою як доси, але прискішеною має бути переведена. Рука в руку з живійшою діяльністю на тім полі, як виходить із справозданя, має бути переведена також реформа в лівній доси адміністрації сего фонду, а тим має бути досягнена порука успішнійшого впливу германізаційного супроти польських змагань в східних краях, заселених Поляками. Окрім дотенерішних кроків, зроблених досихчасним законодавством, вимагає ся в новій пропозиції суми 100 мільонів марок для закупна ґрунтів, котрі мають припасти в користь домоу і лісів державних. Сим має ся запобігати, щоби німецька велика помість не переходила в будучині в польські руки. Можна сподівати ся, що против того окрім польських послів виступлять з острою критикою також вольнодумні людовці і значна частина центра. Однак правительство упорав ся легко з тими обжалованями, позаяк має за собою велику більшість палати, особливо консерватистів і націонал-лібералів. Можна також сподівати ся, що тепер також правительственні власти з більшою рішучістю почнуть гнобити польський елемент, бо нова пропозиція в згаданій справі нав'язана тою завязістю, з якою і гр. Більов виступав супротив Поляків з нагоди вжесеньских подій.

Все те вказує, що над встановленєм польского населеня в Прусах здіймає ся велика гроза, котра і так вже підірване становище може небавом ще більше ослабити.

В хвилі однак, коли над польским населенєм в Прусах виривають такі страшні хмари, що можуть грізною тучою залити польске населенє німецькою повению, передові днівники польских політиків Dziennik polski, Gazeta narodowa і інші, з завязістю маломісточкового загорільця, проповідують справдешній хрестоносний похід проти руского населеня з окликом: ratujmy wschodnie kresy, якби справді тим кресам грозила яка небезпечність. Є то та сама метода практикована напередими Przeglad-ом, котрий недавно день в день торочив про ucisk Polaków przez Rusinów. Dziennik polski і Gazeta narodowa розво-

дять жалі, що нема костелів на Русі, бо шляхта польска нібито лише церкви ставить, а з Русинів ще ніхто не поставив костела. Таке пусте але зарозом злобне тороченє обчислене хиба лише на тупоумність дрібного шляхтича або маломісточкового політика, бож кождий се знає, що шляхта причиняє ся до будови церков і до того обовязана на основі конкуренційного закона, а так само, де є дітич Русин, а тепер вже є і деякі громади рускі і поодинокі Русини дітичами, то там они також обовязані на основі конкуренційного закона і до будови костелів, на коли виконують право патронату.

Ми-б радили тим днівникарским загорільцям, щоби они передовсім на wschodnich kresach пильнували того, щоби земля не переходила в жидівські руки, бо небавом половина Поділя опинить ся в жидівських руках, а також щоби свою ревність звернули на поміч своїм братам в Прусах, котрим грозить німецька повинь. Отже панове редактори пильнуйте ліпше свого носа, як чужого проса!

Кілька черт

з життя наших «ефіяльтів» у Відні.

(Письмо з Відня).

Щоби хто мильно не зрозумів, мушу наперед вяснити, хто то такі наші «ефіяльти».

Ідемо ми, Українці, extrazug-ом до Відня. У всіх якийсь дивний запал, у всіх одна думка, одна розмова — говорилисьмо про «фіюлки». Час минав скоро. Наговорившись до сита та помучившись трохи їздою, порозкладали ся ми до сну; бачте, пани в своїй хаті... extrazug... Аж тут нараз залунало, — не пригадую вже собі, на котрій стації, — «ефіяльти, ефіяльти їдуть». Всі ми до вікон, а то наші капанята відїзять зі стації звичайним потягом, що ішов 20 минут скорше перед extrazug-ом. Перший раз побачили ми їх по сецесії. Наче злодії споглядали заа фіранок; в очах їх було видно велику тугу. За Галичиною, так ми собі думали, тужать; але хибно ми думали, бо як тепер показуєсь, тужили они за... фіюлкою...

От вже знаєте, про яких ефіяльтів...

Стали ми слухачами віденьского університету. Ефіяльти рівнож; з тою однак ріжницею, що ми як бідна рутенська нація, а они яко «russische Nation».

Ходимо пильно на виклади, повно нас по бібліотеках, музеях, бо чей не прийшли дармувати. Все іде гаразд. Аж раз на викладах називає нас, Українців, професор-німець... Russen. Нам аж жили потерпили. Чекаємо кінця години, а по годині вибрали двох депутатів, щоби заявили професорови, що всі Українці чуємо ся обиджені, бо ми не є жадні Russen, а звичайні собі Ruthenen. Професор зробив великі очі, перепрашає... а вкінці по надуманю каже, що був у него один з поміж сецесіоністів і так его поінформував — себ-то, що сецесію зробили Russen. Ага, туди стежка в горох! На другий день перепросив нас професор в тій самій сали і назвав звичайненьким «Ruthenen»... Було се на богословскім видїлі. Но але минуло ся, забуло ся.

Захотіло ся Українцям устроїти у Відні віче, щоби представитись на нім Славянам та довідатись, як они задивляють ся на нашу університетську справу. Приблизив ся день віча. Ідемо на умовлену годину, дивимось, а в заомвленій сали ефіяльти і поліційний комісар. А се що за диво, нитаємо один другого... Але про сю справу вже досить було писано, тож не буду повторять. Скажу лиш, що побідили... Побідив і Ефіяльт своїх родимців, хоч їх не могли побідити цілі мільони Перзів... Утішені побідою зійшлись ефіяльти на нараду до «barbareum» і кажуть: Побідили ми «казачкоф» всіх разом, то побідимо і кождого з окрема. Нумо до «дела».

Сидить раз в порядній каварні Українець та не чай. Надходить пачка ефіяльтів; дивлять ся: нема нікого, лиш «казачок» Звідси не звідси валить один ефіяльт «казачка» в лице. Справа опинилась перед судом. Ефіяльт молить, благає, що він був в нетверезім стані, що сам не знав, що робить; не помогло, плати за обиду... Знов зійшлись ефіяльти на нараду і ухвалили руки тримати при собі, а побіджати «казачкоф» в инший спосіб, от як клевета, брехня, висьміванє і т. п. Іде раз Українець попри barbareum, слухає і своїм ухам не вірить — чує смів: «Ще не вмерла Україна...» Що, перевернулось їм в голові, думає? Прислухуєсь докладійше: «Ще не здохла Україна...» Аж кров в нім закипіла; іде до середини — а мав при собі грубу палицю — дивить ся, а то всего на всего двох ефіяльтів такий дует висьмівує. Роздратований скочив до комнати з грізьбою на устах, але ефіяльти, побачивши его, а властиво грубу палицю, чмихнули, а вернули аж вечером окружені «собратями». Кажуть, що той з ефіяльтів ухотив за найбільшого героя, хто сю нікчемну травестию відсьмівав при отвертих дверях.

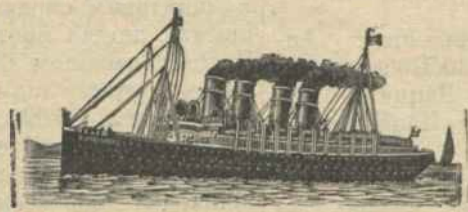
Цілковитої характеристики ефіяльтів писати не думаю, тож перенесує думкою в хвилю, як то они відїздили до свого «фіюлка». Вже виписались з університету. Складають пращальні візвти; між иньшими і німецьким богословом, а всюди лиш чернять «українькоф». На візиті у німецькім семінарі сказав один ефіяльт, (котрого імени лиш тимчасом прилюдно не подаю), що ті, котрі лишают ся, се зволоч, їх вигнав єпископ з семінара, тож они мусять лишити ся. Німці якось дійсно недовірчиво на другий курс почали до нас відноситись, але, коли ми їм роз'яснили, хто ми є, а хто ті, що вернули ся, сказали: «die ehrliche Kriegspartei ist geblieben und die Verräther sind zurückgekehrt...» Перед самим відїздом стратили ефіяльти цілковито гумор та ходили мов зачумлені. Прикро їм було, бо бачили, що зриваючи солідарність, стали зрадниками справи; на них весь нарід буде пальцями показувати... Але мусіли се зробити, бо — як довірочно признавались — «нам відмовлять «рублей», як не будемо послужні указаніям»; ми не є панами своєї волі...

З такою заявою десь і втіли ефіяльти з Відня, нім ми еще мали нагоду нарадитись що-до пращаня...

На днях показав ся у Відні один з повернувших ефіяльтів. Звуть его загально «бароном». Зрезигнувавши з своєї кар'єри, шукає, як говорять, занятя в «Славянскомъ Вѣку».

ВИСОКИМ Ц. К. НАМІСНИЦТВОМ КОНЦЕСІОНОВАНЕ
БЮРО ПОДОРОЖИ і СПЕДИЦІЙНЕ
 СОФІЇ БЕСЯДЕЦКОЇ, ОСЬВЕНЦІМ, ДВОРЕЦЬ

продає
 білети залізничні
 окружні

корабельні карти
 I-шої і
 II-гої класи

як також карти межипокладові для переселенців до Америки.

★ Ціни найнижчі. ★

★ Виміна грошей. ★

Проспекти даром і оплатно.

(9 26)

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

**Банку
 Гіпотечного**

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшій курсі
 денним не числячи ніякої
 провизії.

Сладейте свої ошадности в Дністрі!

Дністер

Товариство взаїмного кредиту, стоваришенє зареєстроване з обмеженою порукою у Львові, Ринок ч. 10. дім «Просвіти»

Дністер

приймає вкладки щадничі і опроцентує їх по 4% від ста. Стан вкладок 31. грудня 1901 900.193 К 53 с. на 1.063 книжочках.

Дністер

уділяє своїм членам позичок на векселі і скрипти за інтабуляцією або при відповідній поруці на 5½% і 1% додатку на кошти адміністрації. Сплату позичок розкладає «Дністер» догідно також до 10 літ. Членом може бути тільки член забезпечений в «Дністрі», від огню. Уділ членський виносить 50 К, виписове 2 К. Уділи виплачені по день 31. грудня 1901: 81.169 К 37 с. Членів було: 2.006. Стан позичок: 869.245 К 4 с.

Дністер

уділяє рікрічно з чистого зиску датки на публичні добродійні рускі цілі — на церкви, бурси, шкколи і т. д. — До кінця року 1901 уділено 8.840 К.

Інформацій в справах позичок уділяють агенти і Дирекция.

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сєнішна.
 Найславніша програма!
 від 16 до 31. мая 1902.

При співучасті військової музики 30. п. п.

- 1) Увертура (Реклимограф).
- 2) Les Blavots, французкий дует ексцентричний.
- 3) Miss Ada, містичний гдлобус на високій лінії спіральній.
- 4) Trio Decaruso, ексцентричні волоцюги.
- 5) Trio Braatz, на ливні.
- 6) Орхестра.
- 7) Tilly Bébe, 14-літна дівчинка зі своїми 12 абісінськими львами. Перестанок 10 минут.
- 8) Орхестра.
- 9) Mile Marya Bollero, трансформаційна тансерка.
- 10) Riva i Dixas, ікарійські забави на живім підкладі.
- 11) Miss Arra Mozza, на ровері.
- 12) Фонокінема-театр.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і сьвята два представлення. Що пятниці High Life представлення. Білети вчасніше можна замовляти і набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

**Автоматичні
 Водопроводні
 прилади**

для високопозожених, убогих в воду господарств, огородів, сєл, міст, вил, дєбр і т. д. практичної, одиноко існуючої техніки, знаменитої конструкції, безастанно доставляючої воду на кождо висоту і віддалені, будує перше моравске заведење для водопроводів і помп

Ант. Кунц

ц. і к. надворний доставель в Mährisch Weisskirche.

Проспекти даром і оплатно.

27—28

Зарваницю

поему Василя Щурата можна замовляти лише в Ставропітійській книгарни у Львові, ул. Руска ч. 3. Ціна з поштовою оплатою 25 сот.

НАСТЯ.

Може за Параскою тоскує.

ЯВДОХА.

А чому не за тобою? Він знає, що на Парасці тільки, що на хребті, а за тобою є достатки.

НАСТЯ.

Що з того, коли они тайком давно любили ся.

ЯВДОХА.

Так ти потіш єго. Я лише тому Параску виправила в найми, аби він привернув ся до тебе.

НАСТЯ.

А мені яка неволя потішати єго? Та ще по Парасці! Я маю мого пана маляря. От, от, що тільки приїде.

ЯВДОХА.

Ой, приїде він до тебе тоді, як рак свисне. Вже давно би був тут.

НАСТЯ.

А побачите, що приїде. Я за него певна, як за завтрішний день. Коби ви знали, як він мені присягав ся, що він мені не обіцовав! — Ви з роду не чули такого і не будете чути. Будете видіти, що приїде і оженить ся зі мною і зробить мене панєю.

ЯВДОХА.

Не будь дурна, дівче! Я довше не буду хати пусто тримати. Хто приїде, тому винаймаю.

А ти не завертай собі голову паном, а диви ся за Ивановом. Як би він взяв Параску, не дай Боже, то зараз став би процесувати і хату і ґрунт. А так вєсь тобі припаде. Будете собі панувати, бо і він богатир: продав ґрунт під залізницю тай гроші в касі роблять самі на него. А сам здоров парубок, як дубчак, робітник добрий, господарний — будеш за ним жити лише, як яка пані. Іди за него, кажу тобі, як своїй рідній дитині.

НАСТЯ.

Іди — коли він не бере мене! Не знати ще, чи він мене схоче?

ЯВДОХА.

Як не схоче, коли у нас наняв ся на рік? Він сего не потребує, бо міг би на своїм газдувати: має свою хату, має ще і поля не трохи.

НАСТЯ.

Та я се також знаю. Певно, що він не потребує служити... Гм... може і ваша правда?...

ЯВДОХА.

Він тільки такий несмілий. Приговори до него красно, пожартуй, засмій ся — хіба ти сама не знаєш, як парубка осмілити?! Побачив, що се ти єму в душі сидиш.

НАСТЯ

(дивить ся в сторону за хату на переді).

Дивіть, мамо! Якийсь пан іде сюди до нас.

ЯВДОХА

(приглядає ся).

Бо й є! Іде стежкою, не гостинцем. Видко,

знає дорогу. (пауза). Хто би то міг такий бути (скрикнула). Ой! диви, чи не упав він?

НАСТЯ.

Ні, він так раптом присів чогось. О!.. скочив тепер у бик.

ЯВДОХА.

Тай капелюхом до землі лупнув! Може він такий злий чогось?

НАСТЯ.

Знов скочив! (наслідуює єго рухи). Він щось мов лапає. Прицупнув капелюх обома руками до землі.

ЯВДОХА.

Пек, пек! Грає ся, як кітка з мишею. Та він всю траву мені витолочить!

НАСТЯ.

Щось зловив! Несе в пушках. А як приглядає ся...

ЯВДОХА.

Се якийсь, сохрани Боже, несамовитий. Може який ворожбит, або що?

НАСТЯ.

Також говорите! Прецінь є різні учені паня. Одні ходять з жердками і заглядають у якусь рурку — се інженери, другі носять скринку і парасолу — се малярі, иньші збирають каміне тай різне зіле, а той, видко, щось по полю капелюхом ловить.

(Дальше буде).